

Sluttrapport

Gatenære stemmer

2010-3-437

Bakgrunn for prosjektet.

Gjennom mange år på Møtestedet, vår sosialfaglige kafé for rusavhengige, har våre gjester grepet til instrumenter og formidlet enten eget eller andres budskap både gjennom tekster og melodier. Dette ønsker vi å formalisere gjennom prosjektet «Gatenære stemmer». Vi ønsket å ta utgangspunkt i egenopplevelsen til mennesker som strever, og bidra til at deres stemmer blir hørt. I dette prosjektet ønsket vi at stemmene skal ikles melodier og framstå med et kunstnerisk uttrykk.

Musikk er en uttrykksform som har en spesiell måte å nå fram på. Vi tror på et budskap som formidles uten filter av de som har vært nærmest denne delen av virkeligheten. Dette prosjektet gir de medvirkende en mulighet til å fortelle nye historier om egne liv som kan skape inspirasjon til andre mennesker som lever tett på eller i nærheten av de som vil fronte prosjektet.

Målsetting.

Hovedmål:

Målet er å realisere musikalske ressurser hos mennesker som har tung rusmisbrukerfaring i samarbeid med byens musikermiljø.

Delmål:

- Bruke musikk og kunst som metode i et rehabiliterende perspektiv for å heve menneskers livskvalitet
- Invitere allmennheten inn i virkeligheten til de som strever i rusens landskap og synliggjøre mangfoldet i deres hverdag gjennom deres egne "historier"
- Skape erkjennelse for at disse historiene er like viktige og legitime som andre kunstneres
- Skape grunnlag for myndiggjøring i egne liv
- Gi skaperglede og uttrykksnysgjerrighet gjennom samhandling med alle impliserte i prosjektet
- Forebygge krenkelser og kriser ved å bygge relasjoner og fremme mestringsevne
- Bygge inkluderende fellesskap
- Fremme deltakelse blant våre brukere gjennom skapende virksomhet og arbeid

Resultatmål

- Gi ut CD med innholdsrik cover booklet julen 2011
- Opptre på Slottsfjellfestivalen 2012

Antall personer i målgruppen nådd av prosjektet.

I alt har ca. 45 deltakere vært med på prosjektet. Noen har så vidt vært innom. Mange har vært med i lengre perioder, men av ulike årsaker har de blitt borte underveis. 21 personer fra målgruppen har bidratt på cd-en.

Prosjektgjennomføring/Metode

Rekruttering av deltakere har skjedd hovedsaklig på Møtestedet, men også gjennom bymisjonens klientarbeid i andre avdelinger. Flere av deltakerne har spurt i sitt nettverk om noen vil være med og enkelte har kommet inn gjennom dette.

I starten hadde vi øvelser i Svend Foyns bedehus, som ligger et kvartal fra bymisjonssenteret og er i vårt eie. På galleriet der har vi bygget opp et gulv ved hjelp av frivillige. Dette har vært øvingslokale. Bedehuset har også fungert som innspillingsstudio for flere av innslagene på cd-en.

Mange har et stort ønske om å være med, men det har vært mange forstyrrende elementer for å kunne gjennomføre. Det har ikke bare vært å sende en sms og tro at folk kommer på en slik melding. Det har vært en sterk oppfølging både med hjembesøk, sms, telefoner for å få folk til øvelser, henting og bringing, samt aktivt miljøarbeid på øvelsene. Uten dette tålmodighetsarbeidet hadde det neppe blitt cd.

Grunnen til at vi har vært så oppsøkende i vår metodikk er at vi vet at de for eksempel ønsker sterkt å være med. Men mange dårlige øyeblikk har forstyrret de gode ønsker. Mange strever med sosial angst og prestasjonsangst. Mange kommer fra en kultur der anerkjennelsen har vært inntil fraværende og det tar det litt tid å gi en tilbakemelding som den enkelte tør å tro på.

Derfor har vi vært opptatt av langsomt å utvikle mestringsopplevelsen til den enkelte. Linda Kvam som er både en artist og miljøarbeider hos oss, har svært gode forutsetninger for å gjøre dette arbeidet. Det at hun sier at man **må ikke** stå på scenen selv om de sitter klare hvis angsten tar overhånd, gjør at mange har våget mer enn de trodde å kunne klare. Derfor har det også vært helt magisk når flere av våre deltakere har sunget foran 500 meneesker på julekonsert. For oss som kjenner historien til den enkelte, har det nesten vært uforståelig at de står der. Vi blir sterkt berørt og vet at mange som har opplevd disse konsertene har blitt sterkt berørt.

For å gjennomføre innspillinger har vi vært nødt til å tilpasse oss. De fleste som får platekontrakt ville jo flydd til studio for innspilling. Ikke slik hos oss. Det har blitt mange bomturer og utsatte avtaler underveis. De sikreste innspillinger har vært i fengsel og under institusjonsopphold, enten frivillig eller tvang. De vi har foretatt i bedehuset har kostet mange timer bl.a. i frustrasjon. Innspillingsleder komponerte en melodi til en tekst der forfatteren av forskjellige grunner ikke klarte å møte til innspillingsavtaler. Han sang også inn denne versjonen. Da eieren av låten hørte dette, ble det så feil for ham at han stilte opp og sang inn sin originalversjon.

Konseptet «Gatenære stemmer» har på mange måter gjennom disse spesialtilpassede metoder blitt noe for mange i byen. Vi har stått i mange uforutsette utfordringer. Men det har også vært til de grader berikende å være med i disse prosessene og ikke minst utgivelsen av cd-en. Prosjektet kulminerte med re-lease konsert 12.juni i år der både generalsekretæren i ExtraStiftelsen og fungerende biskop var til stede og kom med hilsener. Begge deler gjorde oss stolte. Det hører med til historien at vi ikke ante hvilke artister som kom, før hele konserten var over. En av deltakerne sa at det kan ikke være lett å jobbe med oss "kanskjemennesker." Det har også metodikken båret preg av.

Resultater og resultatvurdering.

Vi mener at hovedmålet er oppnådd. Men vi mener at det er så mye iboende ressurser i målgruppa at det ikke har vært nødvendig å bruke store deler av byens musikermiljø. Linda Kvam og Terje Johannesen har vært nødvendige personer for måloppnåelse. Andre musikere har vært med på konserter og innspilling av cd-ene. Ferdigstillingen av prosjektet kom senere enn vi hadde som mål, hovedsakelig fordi Terje mistet sin datter under Utøya tragedien. Men det skjedde også mye med deltakergruppa med både dødsfall, sykdom, fengslinger m.m.

Da Terje måtte trekke seg tilbake kom Linda Kvam mye sterkere på banen. Da hun etter hvert begynte som miljøarbeider på Møtestedet kom hun mye tettere på de musikalske ressursene i kafèen, noe som forbedret prosjektet. Hun er i dag fast ansatt i 60 % stilling. De som hører på cd-ene vil merke at Terje har kommet sterkt tilbake. Han fikk for øvrig fylkeskommunens kunstnerpris for 2013. Vi er stolte av å knytte til oss to så sterke personer, og det har vært avgjørende for måloppnåelsen.

Delmåloppnåelse

Når det gjelder delmålene har vi flere som sier at prosjektet har vært helt avgjørende både for rehabilitering og heving av livskvaliteten. En av de som er med på cd-en hadde foredrag på en samling bymisjonen i Vestfold hadde i september i år for ledere fra alle bymisjonsavdelinger i Norge. Den samme personen opptrådte på bluesfestivalen på Notodden sommeren 2014. En av de andre skal opptre på et stort seminar som psykiatrien arrangerer (seprep) på sykehuset i Vestfold i desember. Han holder også for tiden på med å lage julekort til Bymisjonen i Oslo. Vi har fått en del forespørsler om å bidra på forskjellige arrangementer og det vil vi forsøke å gjennomføre.

Vi tror at allmenheten har fått mer innsikt og større anerkjennelse av de som strever både gjennom konserter, oppslag i media, cd-release med mer. Vi har et godt samarbeid med media i så henseende. 10 januar 2015 arrangerer bymisjon konsert i Oseberg kulturhus med både lokale og nasjonale artister i anledning vårt 20 års jubileum. Der er det selvsagt at «Gatenære stemmer» skal være med. Vi vil også nevne at rusfeltet, særlig de som har jobbet med bidragsyterne til cd-ene har fått mange gode opplevelser og noen tenker litt nytt og utvidet med de personene de jobber med.

Vi ser og hører at deltakere forteller om større myndiggjøring i egne liv. En av deltakerne fortalte at an hadde skrevet 30 autografer etter release konserten. Flere har komponert helt nytt til cd-ene, noen har tatt fram gammelt stoff. Alle har bearbeidet dette i samarbeid med innspillingsleder og har opplevd både skaperglede og uttrykksnysgjerrighet. En av deltakerne lager også små filmer i tilknytning til noen av sine komposisjoner (instrumentale). Han utvikler hele tiden nye lydbilder som han bygger opp fra mange forskjellige lydkilder. Han komponerte et originalt innslag med film som var tilpasset musikken som han framførte i 50 års dagen til innspillingslederen vår. Det var det mye kjente kunstnere og musikere til stede der.

Vi kan ikke måle forebygging av krenkelser og kriser, men vi kan se at mestringsevnen for alle våre deltakere har vokst, for noen helt formidabelt. Dette bekreftes også verbalt av mange. Under hele prosessen har det vært bygging av inkluderende fellesskap. Ikke minst har man i stor grad som deltakere klart å legge til side gamle motsetninger fra ruslivsadsferd og funnet andre måter å kommunisere på.

Det at vi har flyttet Møstedets kafè til bedehuset på torsdagskvelder har gitt et annet fellesskap. I bymisjonsenteret står vi ansatte til tjeneste for de behov som gjestene har. I

bedehuset har vi enkle messer hver torsdag kl. 18.00 der «Gatenære stemmer» alltid deltar. I et rom som er utformet og inviterer til fellesskap våger også andre aktører seg inn på den kulturelle arena som vi legger opp til disse kveldene. Slik fremmes også deltakelse gjennom skapende virksomhet.

Resultatmål

Vi hadde to resultatmål. Det ene var å gi ut cd med innholdsrik cover booklet i juli 2011. Det ble juni 2014. Tiden kunne ikke blitt annerledes. Det var viktigere å få til riktig innhold enn rett tid. Produktet ble veldig bra, slik vi ser det. Vi har gitt cd til noen musikere for vurdering og fått veldig gode tilbakemeldinger. 1 Cd vokste til 2 stykker i prosjektiden.

Vi har ikke opptrådt på Slottsfjellfestivalen. Vi hadde en dialog veldig tidlig, men tok ikke kontakt fordi vi mente at vi ikke var i stand til å gjennomføre noe underveis. Vi forsøkte i 2014, men var nok for sent ute, og vi var heller ikke klar før. Vi ser ikke bort i fra at det kan bli aktuelt i 2015.

Oppsummering/konklusjon/videre planer

Vi opplever at dette har vært et godt prosjekt som har skapt glede og stolthet hos alle bidragsytere. Mange av de øvrige kafègjestene gir uttrykk for identifikasjon og stolthet til cd-en og de som står bak. Det har også gitt en glede og stolthet til vår organisasjon. Alle involverte opplever at det ligger en anerkjennelse når generalsekretæren i ExtraStiftelsen reiser til Vestfold og kommer med hilsen når cd-en lanseres. Det er spesielt gledelig når så mange i byen kjenner til «Gatenære stemmer» og blir berørt av menneskers fortellinger og sang og synliggjøring både i kulturliv og i media. Dette er ikke er spor i sand, men i brostein. Det har likevel vært mange tunge innslag i prosjektperioden. Særlig da musikalsk ansvarlig mistet sin datter på Utøya. Men han sa i sommer at også det har vært med å prege prosessen og hans deltakelse i dette. Vi kan nok finne spor av hans opplevelser i deler av arrangementene. Jeg opplever at han har pakket råmaterialet både inn og ut og hatt stor respekt for deltakere og strukket seg langt for å få alt til.

Vi opplevde også at en av bidragsyterne døde av kreft, en annen fikk slag under en konsert, sykdommer og ulykker rammet oss og folk ble plutselig tatt inn til soning. Dette utfordret planlegging og nesten troen på om vi ville klare å gjennomføre prosjektet.

Vi har likevel oppnådd og ikke minst opplevd mer enn vi forventet og vi har alltid store forventninger når vi går inn i nye prosjekter. Konklusjonen er at dette har blitt veldig bra. Det er krevende å jobbe med «kanskjemennesker», men er det utrolig spennende også. Gatenære Stemmer er ukentlig med i Svend Foyns bedehus.

Vi er litt i konsolideringsmodus før vi videreutvikler. En har begynt som student på Høyskolen i Buskerud og Vestfold. En annen er i arbeidsavklaring NAV. Vi har forsøkt å få til en avtale som gjør at han i beste fall kan utvikle en kunstnerisk karriere, men regelverket/eller vågal fortolkning av det gir ikke så store muligheter når vedkommende ikke går i et allerede opptråkket spor. Det vi vet er at de talenter som har vokst fram ikke skal bli borte.

Vi jobber for å finansiere en ekspansiv bruk av dem også i samarbeid med andre kulturaktører i byen og ser en del muligheter. Vi tar i mot oppdrag, men markedsfører foreløpig ikke at Gatenære Stemmer kan bidra på forskjellige seminarer og kulturtilstelninger. Det ville vi gjort hvis vi hadde hatt midler til å dekke oppfølgingskostnader. Vi har imidlertid en avtale om en ca. 5 siders reportasje i Tønsbergs Blad av Gatenære Stemmer i løpet av høsten. Det kan bety

noen muligheter i kjølvannet av det. Vi tar betalt for slike oppdrag vi blir spurt om. Men når det ikke er større firmaer som er oppdragsgivere blir summene for slike oppdrag knapt nok kostnadsdekkende.

Det er vanskelig å selge cd-er i fordi konseptet er i ferd med å gå ut på dato. Det visste vi for så vidt, men det var aldri aktuelt ikke å produsere cd. Vi vil gjøre framstøt overfor firmaer som vi allerede har kontakt med og organisasjoner og institusjoner. Gatenære Stemmer er en billig og god julegave til ansatte. Cd salg kan sette oss i stand til å videreutvikle oppdraget. Men vi brukte mye penger på å ferdigstille i «kanskjetider». Dette gav et underskudd på drøyt 80 000 kroner som vi må dekke inn i cd salg før vi skaper noe nytt.

Det siste «Gatenære stemmer» gjorde var å være med på Kirkens Bymisjon i Vestfold sitt 20 års-jubileum på festforestilling i januar. Der opptrådte i tillegg Jonas Alaska, Lars Martin Myhre, Lars Bremnes med flere lokale artister. Dette skjedde i Oseberg kulturhus, Quality hotell i Tønsberg. De har aldri vært så gode som denne kvelden. De viste oss at her er mye mer å bygge på inn i framtiden.